

CENTRE OF EXPERTISE KUNSTEDUCATIE

19 JANUARI 2021

Samenvatting
BIJEENKOMST #1

Inhoud

Inleiding	3
Brainstorm sessie #1	4
Kunsteducatie in real-life communities <ul style="list-style-type: none"> • Focus kansen • Focus bedreigingen • Focus Inspiratie (voorbeelden en dromen) • Focus Waarmee (hoe) gaan we aan de slag? (stappen en acties)	
Brainstorm sessie #2	6
Vak- of discipline overstijgend onderwijsontwerpen <ul style="list-style-type: none"> • Focus kansen • Focus Inspiratie (voorbeelden en dromen) • Focus Waarmee (hoe) gaan we aan de slag? (stappen en acties)	
Brainstorm sessie #3	8
Versterking kunsteducatie in de culturele en creatieve industrie <ul style="list-style-type: none"> • Focus Kansen • Focus Bedreigingen • Focus inspiratie, voorbeelden en dromen • Focus Waarmee (hoe) gaan we aan de slag? (stappen en acties)	
Vaak terugkerende onderwerpen	10
Kennisvragen Praktijkvragen Aandachtspunten & aanbevelingen	
Acties	12
CoE KE & lectoraat KE inventariseren	13

Inleiding

Op **19 januari 2021** vond de online **Bijeenkomst #1** van het AHK CoE Kunst-educatie plaats. Na een update van de ontwikkeling van het Centre of Expertise en een inspirerende Art-Science-Technologie lezing door Anouk Wipprecht werd er door een kleine 50 deelnemers uit het onderwijs, de kunst en creatieve industrie, de overheid, koepelorganisaties, onderzoek en wetenschap gebrainstormd rondom drie thema's:

Brainstorm sessie #1

Kunsteducatie in real-life communities

Brainstorm sessie #2

Vak- of discipline overstijgend onderwijswerpen

Brainstorm sessie #3

Versterking kunsteducatie in de culturele en creatieve industrie.

Er werd gebrainstormd volgens een route in 4 kwadranten:

- 1 Wat zijn de Kansen (Het potentieel en de mogelijkheden)?
- 2 Wat zijn de Bedreigingen (De uitdagingen en obstakels)?
- 3 Wat is je Inspiratie (De voorbeelden en dromen)?
- 4 Waarmee gaan we aan de slag (De stappen en acties)?

Er werden eerst veel ideeën gegenereerd (divergentie) en in een tweede focus ronde werden deze ideeën geëvalueerd (convergentie). Hier stemde de deelnemers op de ideeën die zij het beste of meest relevant vonden. In dit document delen we de belangrijkste opbrengsten van deze Brainstormsessies. Vervolgens informeren we de lezer puntsgewijs over de vertaling naar een aantal concrete acties door het AHK CoE Kunsteducatie en het Lectoraat Kunsteducatie en nodigen we onze stakeholders uit voor input of misschien zelfs een actieve bijdrage!

De opbrengsten van **Bijeenkomst #1** kwamen tot stand dankzij de inbreng van alle deelnemers, onze gastspreker Anouk Wipprecht en ondersteuning door de collega's van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten: Melissa Bremmer, Emiel Heijnen (Lectoraat Kunsteducatie), Stella Blok (Teams host), Ronald Jacobs (Teams ondersteuning), Jappe Groenendijk, Nathalie Roos en Iris Volkers (verslaggevers), Bert Verveld (College van Bestuur). Hartelijk dank hiervoor!

Anne Nigten

Kwartiermaker Centre of Expertise Kunst Educatie

Kunsteducatie in real-life communities

BRAINSTORM SESSIE

#1

FOCUS kansen

- Afvalscheidingsstation omvormen tot designer centrum ('Upcycle Centrum Almere')
- Sociale leven van jongeren, dynamiek in communicatie en ontmoetingen

FOCUS bedreigingen

- Participatieve kunst vraagt om sensitiviteit, oprechte interesse en duurzame relaties met de participanten, dat gaat bij student-projecten nog wel eens mis.
- Wat laat je achter als het project klaar is?
- Kan er iets duurzaam ontwikkeld worden?

FOCUS inspiratie (voorbeelden en dromen)

- Praktijken die uitgaan van duurzame relaties en daadwerkelijke verbeteringen
- Black Lives Matter beweging of in elk geval iets rondom diversiteit
- De ambachtelijke werkplaats
- Praktijken die activisme en kunst(educatie) integreren
- Inspiratie vind ik ook in de huis tuin en keuken onderwerpen (kunsteducatie hoeft niet altijd zware onderwerpen te hebben)
- Praktijken die als ketens zijn opgebouwd ([Santa Marcelina Cultura, Brazilië](#))

FOCUS waarmee (hoe) gaan we aan de slag? (stappen en acties)

- Gebruik post-corona periode als springplank
- Hef je gebouw op en laat het op straat en in real-life plaatsvinden
- Samenwerken met bibliotheken, buurthuizen en kunstcentra in de wijk

Vak- of discipline overstijgend onderwijsontwerpen

BRAINSTORM SESSIE

#2

FOCUS kansen

- OKWT sluit goed aan bij belevingswereld jongeren
- Verbinden van het netwerk
- Nieuwe oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken via kunst
- Er is momenteel veel interesse in Onderwijs op het snijvlak Kunst & Wetenschap en/of Technologie

FOCUS bedreigingen

- Vakkennis nodig zowel technologie als kunst, lastig voor (aankomend) leerkrachten, specialisten nodig
- Complexiteit in organisatie en samenwerking (b.v. samenwerking tussen verschillende secties in scholen of verschillende partners)
- Ontbreken van continuïteit (als het een project wordt i.p.v. een programma / geen doorlopende leerlijn)

FOCUS inspiratie (voorbeelden en dromen)

- Studio DRIFT
- Iconisch project
- Codingcamps / codeer kampen

FOCUS waarmee (hoe) gaan we aan de slag? (stappen en acties)

- Mogelijk maken van onderzoek/projecten die als voorbeeld kunnen dienen
- Draag uit, deel, leidt op, inspireer
- Een community maken van docenten, kunstenaars en organisaties
- Programmajnen ontwikkelen

Versterking kunst- educatie in de culturele en creatieve industrie

BRAINSTORM SESSIE

#3

FOCUS kansen

- Interdisciplinair leren werken
- Verbinding tussen innovatie en ethiek
- *Wicked problems* vragen om creatieve cross-over oplossingen
- Voor de kunstenaar: een ander perspectief, inspiratie, nieuwe inkomstenbron, stapt uit rol van maker, wisselwerking
- Vanaf dag 1 in het onderwijs aandacht hiervoor: leren samenwerken en communiceren

FOCUS bedreigingen

- Onderwijs moet nog wennen aan falen en fouten maken / prototyping fases doormaken / proces gericht werken
- Het beeld van kunst is te dun (traditioneel)
- In hokjes denken of vastzitten in stereotypen
- Creatief en onderzoekend denken is niet verweven met de onderwijspraktijk

FOCUS inspiratie (voorbeelden en dromen)

- OKWT op iedere school
- 'Villa zebra model': kids ontwikkelen mee met kunstenaars
- Cross-over disciplines en 'hybrids'
- Ateliers en werkplaatsen en fablabs/makerspaces: alle tools uitwisselen

FOCUS waarmee (hoe) gaan we aan de slag? (stappen en acties)

- Speciale module Onderwijs op het snijvlak van Kunst, Wetenschap en Techniek als 'nieuwe standaard' ontwikkelen
- Artists & teachers in residence. Leer van elkaar
- Actief expertise in onderwijsontwikkeling koppelen aan expertise in kunst en technologie
- Regionaal en landelijk delen van ervaring en kennis
- Relatie leggen met nieuwe vormen van waarde creatie: Doughnut economics

Vaak terugkerende onderwerpen

Kennisvragen

- Er waren veel inhoudelijke vragen over de vormgeving van de samenwerking tussen kunst en andere domeinen / secties / vakken in het onderwijs.
- Er waren veel vragen over het ontwerpen van vakoverstijgend en interdisciplinair onderwijs.

Praktijkvragen

- Er leven veel vragen naar de vormgeving van de aanjaagprojecten waar kunstenaars werken aan maatschappelijke vraagstukken of wicked problems met andere disciplines en andere domeinen en hoe deze te vertalen naar onderwijs.
- Er waren veel praktische vragen over de het vormgeven van de samenwerking in vakoverstijgend onderwijs.
- Er zijn vragen en zorgen over het vernieuwende onderwijsprojecten binnen de complexiteit van onderwijsorganisaties.

Aandachtspunten & aanbevelingen

- Er is nu momentum voor onderwijsinnovatie op het gebied van Kunst, Wetenschap en Technologie.
- Onderwijs op het snijvlak kunst en technologie sluit aan bij belevingswereld van jongeren.
- Maak een verbinding tussen innovatie en ethiek.
- Continuïteit (in het onderwijs en relaties met externe partijen) is essentieel.
- Suggesties voor samenwerking met de kunst- en creatieve industrie. Er werd verwezen naar o.a. [MU](#), [Anouk Wipprecht](#), [Jeanne van Heeswijk](#), [Turn Club](#), [Michael Sebdon](#), [Maakplaats 021](#), [Cultuurcoaches A'dam e.v.a.](#)
- Breidt het netwerk uit met bibliotheken, buurthuizen, makerspaces, kunstinstellingen en kunstcentra. *[Voorstellen zijn welkom!](#)*

Acties

CoE KE & lectoraat KE inventariseren...

- ... mogelijkheden voor / rondom de ontwikkeling van een speciale module OKWT of leerlijn die als voorbeeld of nieuwe standaard kan dienen.
- ... mogelijkheden voor samenwerkingen met technologie partners of 'codingcamps' die aansluiten bij kunst-onderwijsinnovatie.

Tenslotte attenderen we jullie op de nieuwsbrieven van het lectorenplatform OKWT en het AHK lectoraat Kunsteducatie met de lectoraat nieuwsbrief blijf je ook op de hoogte van de ontwikkelingen van het Centre of Expertise Kunsteducatie.